

ПРИНЦИПИ ОСВІТНЬОГО МОНІТОРИНГУ

Директор ННІ сучасних технологій навчання,
доц. каф. обліку і аудиту Власюк Т.М.
Київський національний університет технологій та дизайну

Освітній моніторинг – це система збирання, обробки, зберігання і розповсюдження інформації про освітню систему або окремі її компоненти, яка орієнтована на інформаційне забезпечення управління, що дозволяє зробити обґрунтовані висновки про стан об'єкта у будь-який момент часу і розробити прогноз його розвитку. В діяльності щодо запровадження освітнього моніторингу необхідно приділяти увагу врахуванню певних принципів (лат. *princĭpium* - першооснова):

– цілеспрямованості – вивчення цільових установок при проведенні освітнього моніторингу, виявлення цільових показників і термінів реалізації цілей;

– ієрархічності – характеризує відносини субординації по вертикалі і координацію дій по горизонталі, що базуються на розподілі завдань і функцій;

– узгодженості – взаємодія між ієрархічними ланками по вертикалі та відносно самостійними підрозділами по горизонталі повинна бути в цілому узгоджена з цілями установи при проведенні освітнього моніторингу та синхронізована у часі;

– об'єктивності – при проведенні освітнього моніторингу дослідник має поставити себе в такі умови, за яких він був би однаково зацікавлений у фіксації і позитивних, і негативних проявів досліджуваного освітнього явища чи процесу;

– комплексності – органічно погоджує всі аспекти функціонування навчального закладу як комплексу цілісних систем: економічної, соціальної, науково-технічної, методичної, ідеологічної, психологічної, правової тощо;

– безперервності – визначає процес освітнього моніторингу як безперервний;

– систематичності проведення – з метою діагностики стану освіти та встановлення динаміки її розвитку;

– своєчасності – надання інформації за результатами проведення моніторингу для прийняття рішення, оскільки несвоєчасно ухвалене рішення може привести до втрат фінансових і матеріальних ресурсів тощо;

– оперативності – доведення до відома органів управління освітою та громадськості результатів моніторингу;

– перспективності – встановлення зв'язку нових об'єктів моніторингу з попередніми проведеними дослідженнями, орієнтація на перспективу в наступних етапах проведення освітнього моніторингу;

– паритетності – урахування інтересів та відповідальність сторін, залучених до взаємодії;

– рефлексивності – свідоме ставлення до предмету дослідження чи наукового аналізу, сприйняття його крізь призму власних естетичних установок, аксіологічних принципів створює підвалини для професійного розвитку, прогресивних зрушень подальшої професійної діяльності, що в свою чергу протистоїть деградації у професії;

– гуманістичної спрямованості – дозволяє розглядати моніторинг не як самоціль, а як засіб глибокого вивчення освітнього процесу для вдосконалення всіх рівнів педагогічної взаємодії й оптимізації управління ним;

– відкритості та варіативності – передбачає формування змісту освітнього моніторингу за рахунок використання різних методів, форм і засобів організації відповідно до поставлених задач;

– синергії – передбачає отримання синергетичного ефекту від інтеграції різних елементів інфраструктури, ресурсів чи інших чинників.

Тобто, принципи як поняття теорії відображають закономірності, відносини, взаємозв'язки між елементами, що виникають при проведенні освітнього моніторингу.